

Miten ongelmallista käyttäytymistä ratkaistaan?

Teksti: Henna Hanhiova

Ihmisasutuksen tihentyessä ja koiramäärän lisääntyessä myös erilaiset käyttäytymisongelmat lisääntyvät. Päänvaivaa voivat aiheuttaa lenkkeily, vieraiden kohtaaminen, ylenpalttinen haukkuminen, yksinolo tai käsittely. Tässä artikkelissa kerron kolmen koiran tarinan avulla, miten koiraongelmia ratkaistaan käytännössä.

Koirien esittelyt

Max asuu keskustassa kerrostalossa. Maxin omistaja kokee lenkkeilyn todella vaikeaksi. Max haukkuu hihnassa vastaantuleville koirille ja syöksähtelee niitä päin. Maxin omistajalla on täysi työ pitää hihnasta kiinni, jotta Max ei rynnistä vastaantulevan koiran päälle. Kielloista huolimatta tilanne vain jatkuu. Lenkkeily ei ole kivaa kenellekään.

Ruska asuu lähiössä rivitaloasunnossa. Ruska on iloinen tyyppi, joka rakastaa kaikkea ja kaikkia. Ruskan omistajien mielestä ehkä vähän turhankin paljon. Heillä kyläilevät vieraat saavat hyppivän koiran päälleen, ja Ruskan omistajan siskon lapset pelkäävät Ruskaa. Ruska myös haukkuu kovaäänisesti innostuessaan, omistajan laittaessa ruokaa ja nähdessään tuttuja koirakavereita ikkunasta. Rivitalon seinänaapurit ovat valittaneet haukkumisesta eivätkä Ruskan omistajat tiedä, mitä tehdä.

Luna asuu maalla omakotitalossa. Luna on perusluonteeltaan hieman arka. Luna rakastaa omistajiaan ja haluaisi olla aina heidän kainalossaan. Vaikka Luna rakastaa rapsutuksia, hoitotoimenpiteet ovat Lunan kanssa aivan mahdottomia. Luna rimpuilee ja yrittää purra, kun kynsiä leikataan. Lunan perheen asuinalueella ei ole ammattitaitoisia trimmaajia, joilla Lunan voisi käyttää kynsienleikkuussa. Perhe on väsynyt jokaviikkoiseen kamppailuun.

Hoitotoimenpiteiden lisäksi Lunalla on toinen haaste: yksinolot. Yksin jäädessään Luna tassuttelee ympäri taloa, vikisee ja ulvoo. Joskus Luna tuhoaa omistajan tavaroita ja kerran se on pissannut omistajansa sänkyyn. Omistajat jännittävät jokaisen työpäivän jälkeen, mitä talossa on tällä kertaa tapahtunut.

Mistä aloitetaan?

Maxin, Ruskan ja Lunan omistajat haluavat saada pysyvän muutoksen tilanteisiinsa. He päättävät ottaa yhteyttä ammattitaitoiseen eläintenkouluttajaan. Kouluttaja kertoo, että aivan ensimmäisenä varmistetaan, että koirien käyttäytymiset eivät johdu mistään näistä: kipu, sairaus tai puute lajityypillisten käyttäytymistarpeiden toteuttamisessa.

Kouluttaja kertoo, että koirat ovat mestareita peittämään kipunsa. Kun sairaus tai kiputila alkaa selvästi oireilla, koira on yleensä jo todella sairas. Alussa kivut ja sairaudet näkyvät pieninä käyttäytymisen muutoksina ja ne ovat yleisin syy ongelmalliseen käyttäytymiseen. Kipeä tai sairas koira täytyy hoitaa eläinlääkärillä. Joskus pelkkä sairauden hoitaminen tai kivunlievitys poistavat ongelmallisen käyttäytymisen. Toisinaan näiden ohella tarvitaan myös koulutusta.

Lajityypillisten käyttäytymistarpeiden toteutuminen on keskeinen osa koiran hyvinvointia. Koiran lajityypillisiin käyttäytymistarpeisiin kuuluvat esimerkiksi haistelu, ympäristön tutkiminen, ruuan etsiminen, pureskelu, repiminen ja kaivaminen. Tarpeet ja niiden voimakkuus voivat hieman vaihdella koirarotujen ja -yksilöiden välillä. Koira kokee mielihyvää näitä käyttäytymisiä toteuttaessaan ja niiden puute aiheuttaa turhautumista ja stressiä. Jos käyttäytymistarpeet jäävät jatkuvasti toteutumatta, koiran kokema stressi muuttaa koiran käyttäytymistä. Usein käyttäytymisongelmat ratkeavat, kun koira pääsee toteuttamaan kaikkia käyttäytymistarpeitaan riittävästi.

Remmirähjäävän Maxin luusto on kuvattu terveeksi puoli vuotta sitten, joten ainakaan Maxin rakenteessa ei ole vikaa. Lenkkeilyä lukuun ottamatta Max on huoleton ja rauhallinen kotikoira, jonka kanssa käsittelykin onnistuu vaivatta, joten sillä tuskin on kipuja. Kouluttaja ja Maxin omistaja toteavat yhdessä, että uutta eläinlääkärikäyntiä ei tässä kohtaa varata, mutta sairauden tai kiputilan mahdollisuus pidetään mielessä, jos johdonmukainen koulutus ei tuota tuloksia.

Omistaja kuulee kouluttajalta koiran lajityypillisistä käyttäytymistarpeista ja huomaa yhden puutteen Maxin listalla: ruuanhankkimiseen liittyvä käyttäytyminen. Max on tähän mennessä syönyt kaikki ruokansa ruokakupista. Nyt omistaja alkaa piilotella kuivaruokaa sanomalehtisilpun sekaan pahvilaatikkoon ja laittaa märkäruuan kongiin. Viikon jälkeen omistaja huomaa Maxin olevan selvästi tyytyväisempi ja reagoivan ulkona vähemmän. Pelkkä ruokavirikkeiden lisääminen ei kuitenkaan poista Maxin remmirähjäystä kokonaan.

Ruskan iloisen pomppiva tervehtiminen ja kaikin puolin maailmaa syleilevä käyttäytyminen ei viittaa kipuihin tai sairauksiin. Sen sijaan lajityypillisten käyttäytymistarpeiden toteutumisessa omistaja huomaa useita puutteita. Kouluttaja kertoo, että koiralle on tärkeää päästä olemaan koira eli tekemään niitä asioita, jotka koiralle tuovat mielihyvää. Ilman mielihyvän kokemuksia koira voi kokea turhautumista, levottomuutta tai jopa masentua. Ruska ei ole masentunut, mutta turhautunut kyllä.

Ruskan omistajakin opettelee ruokavirikkeiden käyttöä. Ruokakuppi jätetään kaappiin ja Ruska alkaa saada kuivanappulansa nuuskumatosta ja raakaruokansa pienistä rasioista, jotka omistaja piilottaa ympäri asuntoa. Lenkeillä Ruskan annetaan jatkossa haistella niin paljon kuin se haluaa. Nyt omistaja tietää, miten älyttömän tärkeää haistelu on koiralle! Omistaja on myös pyytänyt tuttujen koirakavereiden omistajien puhelinnumerot ja jatkossa Ruska pääsee 1-2 kertaa viikossa leikkimään kavereiden kanssa. Kaikki nämä toimet rauhoittavat Ruskan menoa kotona ja vähentävät haukkumista merkittävästi. Vieraiden tervehtimistä ne eivät kuitenkaan ratkaise.

Lunan omistajat ovat löytäneet yksinolo-ongelmiin erikoistuneen eläinten kouluttajan. Kouluttaja huomaa heti Lunan käyttäytymisessä viitteitä kivusta: läähättäminen ilman selvää syytä, takajalan keventäminen, pään ravistelu. Luna viedään kattavaan eläinlääkäriin tutkimukseen ja heti ensimmäisenä löydetään paha korvatulehdus. Ei ihme, etteivät omistajat ole tätä huomanneet, sillä Luna ei anna heidän katsoa korviaan. Lunan omistajat saavat mukaansa

korvanpuhdistusaineet. Korvatulehdus ei kuitenkaan ole Lunan ainoa kivun aiheuttaja. Lunan lonkista löytyy nivelrikkomuutoksia, jotka aiheuttavat kipua. Luna saa jatkuvan kipulääkityksen ja kehotuksen käydä seurantakäynneillä kerran vuodessa.

Huh, Lunan omistajat kokevat olonsa uupuneiksi. Hyvä puoli on se, että kipulääkityksen myötä Lunan käsittely on hieman helpottunut. Omistajat ovat myös saaneet lähitalon eläkeläispariskunnasta Lunalle päivähoitajat yksinolojen ajaksi. Lajityypillisten käyttäytymistarpeiden listalta ei löytynyt mitään puutteita ja siitä omistajat ovat ylpeitä. Lunan omistajilla on kuitenkin nykyisten haasteiden lisäksi edessään uusi ongelma: Miten ihmeessä he saavat Lunan kipeän korvan puhdistettua kahdesti päivässä?

Selvitetään syyt

Kipu, sairaus tai turhautuminen eivät vaikuta olevan syynä Maxin remmirähjäämiseen. Kouluttaja kertoo, että yleisin syy remmirähjäämiseen on koiran kokema pelko. Vastaantulevat koirat ovat Maxin mielestä jännittäviä ja koira kokee olonsa epävarmaksi. Jossain kohtaa pelko on saanut Maxin haukkumaan, jolloin Max on kokenut oivalluksen: Kun haukun, vastaantulija menee pois! Oi mikä helpotuksen tunne Maxille siitä syntyikään.

Max oppi, että se voi itse häätää vastaantulijan pois haukkumalla. Valitettavasti Max ei tiedä, että vastaantulija menisi ohi, vaikka Max olisi aivan hiljaa. Jokainen ohitustilanne, jossa Max haukkuu, vahvistaa Maxin uskoa siitä, että se itse omalla teollaan saa häädettyä pelottavat vastaantulevat koirat kauemmas. Kuka kertoisi Maxille, että tilanteesta selviää hengissä ilman haukkumistakin?

Kun koira hyppii rennon letkeästi ihmisiä vasten, kuten Ruska, taustalla on halu päästä lähelle ihmisen kasvoja. Ruska hyppii vähemmän, kun ihminen on kyykyssä, mutta tervehtimiseen liittyvä into ja vauhti tuottavat silti haasteita. Sen sijaan haukkumisen takana voi olla useita syitä tilanteesta riippuen. Kouluttaja pyytää Ruskan omistajia listaamaan tilanteet, joissa Ruska haukkuu. Listaan kirjoitetaan, mitä tapahtuu ennen haukkumista ja mitä sen jälkeen. Omistajat kirjoittavat listaan neljä eri tilannetta: lenkille lähtö, ovikellon ääni, ruuanlaitto ja koirakavereiden näkeminen ikkunasta.

Ruska rakastaa lenkkeilyä ja omistajat kertovat, että haukkuminen alkaa siinä vaiheessa, kun omistaja alkaa pukea omia vaatteitaan. Ruskalla ei tässä vaiheessa ole vielä valjaita päällään. Kun Ruska alkaa haukkua, omistaja yrittää hyssytellä Ruskan hiljaiseksi. Lopulta hän pukee Ruskalle valjaat ja Ruska menee hiljaa ovelle istumaan.

Ovikellon ääni saa Ruskan haukkumaan ja vispaamaan häntäänsä ovelle. Koira hyppii ovea vasten malttamattomana. Haukku loppuu, kun vieraat astuvat sisään.

Omistajan laittaessa ruokaa Ruska seuraa omistajan toimia puolisen minuuttia hiljaa, jonka jälkeen haukkuminen alkaa. Omistaja yrittää kieltää Ruskaa tai olla huomaamatta sitä. Kumpikaan ei auta. Omistaja myöntää menettävänsä usein hermonsä ja vievänsä koiran toiseen huoneeseen. Joskus hän antaa koiralle ruuan laitton aikana ruokapaloja.

Ikkunalla haukkuminen alkaa, kun Ruska näkee tutun koirakaverin ulkona. Haukkuminen jatkuu epätasaisesti niin kauan kun kaveri näkyy ikkunassa. Välillä Ruska ravaa ikkunoiden välillä. Haukkuminen loppuu, kun koirakaveri katoaa näkyvistä.

Haukkuminen väheni kaikissa tilanteissa, kun Ruska alkoi saada pitkiä haistelulenkkejä, viikottaisia leikkihetkiä tuttujen koirakavereiden kanssa ja puuhaa joka ruokailulla. Omistajien mielestä haukkuminen on kuitenkin edelleen häiritsevää.

Kouluttaja kertoo, että omistajan kuvailemat tilanteet ovat Ruskalle turhauttavia. Kun omistaja pukee vaatteitaan, Ruska ei tiedä, onko lähdössä mukaan vai ei. Ruska rauhoittuu heti, kun saa valjaat päälleen. Kouluttaja ehdottaa, että omistaja pukee ensimmäiseksi Ruskalle valjaat, jos aikoo lähteä Ruskan kanssa ulos. Jos Ruska ei ole lähdössä mukaan, omistaja sanoo yksinoloista tutun "Ruska jää kotiin" -lauseen jo eteiseen mennessään. Tämä lause on Ruskalle tuttu ja Ruska menee tällöin tyytyväisenä nukkumaan. Tällä keinolla Ruskan haukkuminen lähtötilanteissa loppuu. Ruska ei enää turhaudu, koska se tietää, milloin on lähdössä mukaan ja milloin ei.

Ovikellon soiminen saa Ruskan innostumaan, mutta myös turhautumaan. Ovikellon ääni tarkoittaa, että Ruskan rakastamat ihmiset ovat tulossa, mutta välissä on este. Ruska haluaisi päästä ihanien ihmisten luo heti. Tämä ratkaistaan yhdessä ihmisiä vasten hyppimisen kanssa ja siihen palaamme myöhemmin.

Ruuanlaittokin turhauttaa Ruskaa. Laitetaanko tässä nyt minulle ruokaa vai ei? Saanko jotain vai suuttuuko omistaja? Ruska ei tiedä, mitä tehdä. Niinpä Ruskalle annetaan tähän tilanteeseen omaa tekemistä, joka ei häiritse omistajien ruuanlaittoa.

Koirakaverin näkeminen ulkona se vasta turhauttavaa onkin, toteaa Ruska. Ruska haluaisi niin kovasti päästä leikkimään naapurin kaverin kanssa, mutta ikkuna estää sen. Tyhmää. Kouluttaja ehdottaa Ruskan omistajille kahta keinoa: Ruskan kutsuminen pois ikkunalta ja vaihtoehdoisen hauskan tekemisen tarjoaminen tai näkösuojien asentaminen ikkunaan. Ruskan omistajat päättävät asentaa näkösuojat, ja ikkunalla haukkuminen loppuu siihen. Ennen kuin suojat on asennettu, he kutsuvat Ruskan pois heti, kun haukkuminen alkaa, ja antavat Ruskalle erikoisherkuilla täytetyn nuuskumaton.

Lunan yksinolo-ongelmiin ja käsittelyvaikeuksiin on merkittävästi vaikuttanut kipu. Yksinolo on huolestuttanut Lunaa ja huolestumisen aiheuttama stressi on pahentanut kipukokemusta. Kouluttaja on kertonut Lunan omistajille, että ahdistunut ja omistajiaan kaipaava koira hakeutuu yksin ollessaan sellaisiin paikkoihin, jotka tuoksuvat vahvasti omistajille. Pureskelu rauhoittaa koiran elimistöä, joten joskus Luna on tuhonnut omistajan tavaroita, koska niiden pureskelu on vähentänyt ahdistusta. Stressi kiihdyttää aineenvaihduntaa, jolloin pissavahinkoja tapahtuu herkemmin. Silloin kun Luna on pissannut omistajiensa sänkyyn, se on ensin hakeutunut paikkaan, jossa tuoksuu omistaja. Stressin vuoksi pidätyskyky on pettänyt.

Käsittelytilanteet ovat itsessään aiheuttaneet kipua ja sen lisäksi pelkoa. Lunalle ei ole koskaan opetettu hoitotoimenpiteitä, niitä on vain alettu pentuna tehdä. Hoitotoimenpiteet ovat olleet jännittäviä ja jännitys on kasvanut peloksi. Rimpuilemalla Luna on yrittänyt päästä pelottavasta tilanteesta pois ja puremisella estää koskemisen. Kivuliaan korvatulehduksen ja nivelrikon vuoksi Luna on lisäksi ehtinyt oppia, että käsittely saa aikaan kipua. Koulutuksen avulla Lunalle aletaan opettaa uudenlaista suhtautumista yksinoloon ja käsittelyyn.

Koulutus alkaa

Remmirähjäävän Maxin omistajalla on kolme tehtävää: listata Maxin lempiherkut, opetella välttämään ohituksia toistaiseksi ja keksiä uusi huomiosana. Maxin omistaja on huomannut, että Max tuijottaa häntä erityisen tiiviisti, jos kädessä on kanaa, juustoa tai eläinkaupan lammasmakkaraa. Maxin mielenkiinto herkuja kohtaa kertoo Maxin omistajalle, että nämä ovat Maxille erityisherkuja. Näitä herkuja käytetään huomiosanan opettamisessa.

Maxin omistaja on onnistunut muuttamaan heidän lenkkeilyaikojaan sen verran, että he eivät ole Maxin kanssa ulkona juuri silloin, kun kaikki muutkin ovat siellä. Omistaja on myös oppinut, missä kohtaa reittiä voi vaihtaa tienpuolta, tehdä u-käännöksen tai väistää hetkeksi toisen taloyhtiön pihaan, jos vastaan tulee koira. Kouluttaja on myös kertonut heille, mitä tehdä, jos ohitustilannetta ei voi mitenkään välttää.

Maxille aletaan opettaa täysin uutta huomiosanaa, "katso". Tämän omistaja opettaa Maxille kotona niin, että hän sanoo iloisella ja selkeällä äänellä "katso" ja antaa Maxille herkun. Harjoitusvaiheessa Maxin ei tarvitse katsoa omistajaansa. Pian Max oppii, että "katso"-sanon jälkeen omistajalta saa erityisherkun, joten Max alkaa kääntyä omistajaansa kohti kuullessaan "katso"-sanon. Kouluttaja on ehdottanut harjoituksen yhdistämistä ruokailutilanteeseen, jotta sitä tulisi tehtyä kaksi kertaa päivässä. Niinpä molempien ruokailujen jälkeen Maxin omistaja ottaa käteensä 3-5 herkkupalaa, sanoo "katso", antaa yhden herkun ja toistaa tätä kunnes herkut loppuvat. Muutaman päivän jälkeen he alkavat harjoitella samaa ulkona.

Ruskan omistajille kouluttaja antoi useita vaihtoehtoja vähentää ruuan laittamisen aikana tapahtuvaa haukkumista. Tärkeintä oli, että tilanteeseen pyritään vaikuttamaan ennen kuin haukkuminen alkaa. Ruskan omistajat päättivät valita nopean ja yksinkertaisen ratkaisun: nuuskumaton hyödyntämisen. Kun omistaja menee keittiöön ja aikoo laittaa ruokaa, hän hakee myös Ruskalle nappuloita ja piilottaa niitä Ruskan nuuskumattoon. Kun Ruska on syönyt nuuskumaton tyhjäksi, se palaa keittiöön. Ruskan omistaja kehuu Ruskaa hiljaisuudesta ja vie nuuskumattoon lisää nappuloita. Ruska palaa vielä kerran hiljaa pyytämään viimeistä nappulannosta ja sen aikana ruuanlaittokin on jo ohi. Omistajat ovat opettaneet Ruskalle, että "loppu" tarkoittaa, ettei ruokaa enää tule. Haukkuminen on vaihtunut hiljaiseen tuijottamiseen ja "loppu"-sanon kuullessaan Ruska menee lepäämään tai hakeutuu rapsuteltavaksi.

Ovikellon soimiseen ja vieraiden vastaanottamiseen kouluttaja ehdotti useita mahdollisia toimintatapoja, jotka kaikki perustuivat positiiviseen vahvistamiseen. Koska Ruska haluaa eniten päästä tervehtimään vieraita, mutta intoa on vieraiden näkökulmasta hieman liikaa, Ruskaa autetaan suuntaamaan intonsa muualle. Ruskalle levitellään lattialle nameja etsittäväksi, jotta

Ruska saa purkaa energiaansa namien etsimiseen sieltä täältä. Nuuskumattoa voisi myös hyödyntää, mutta Ruskan kohdalla aktiivisempi namien perässä juokseminen toimi paremmin. Vieraat saavat sillä aikaa rauhassa tulla sisään ja riisua ulkovaatteensa. Vieraat asettuvat istumaan sohvalle, kun Ruska edelleen nuuskuttaa namien perässä pitkin lattioita. Kun namit loppuvat, Ruska voi mennä tervehtimään ihmisiä. Ruska ei koe tarvetta hyppiä, sillä nuuskuttelu on rauhoittanut ja ihmiset ovat valmiiksi Ruskan tasolla.

Lunan omistajat ovat alkaneet opettaa Lunalle yksinoloa uudestaan. Työpäivien ajan Luna on naapurin pariskunnalla hoidossa, jotta yksinoloja ei tule, kun harjoittelu on vielä kesken. Kouluttaja on kertonut, miten tärkeää on, ettei koira koe yksinolojen aiheuttamaa pelkoa kesken harjoittelun. Tämä hidastaisi merkittävästi harjoittelun etenemistä. Lunan omistajat harjoittelevat uutta leporutiinia muutamana päivänä viikossa kouluttajan ohjeiden mukaan. Harjoitusten avulla he ovat koko ajan matkalla kohti todellisia yksinoloja.

Hoitotoimenpiteisiin on tällä hetkellä kaksi toimintatapaa, jotka on selvästi erotettu toisistaan. Koska Lunalla on korvatulehdus, jota on pakko hoitaa, kivuliaan korvan hoitaminen on selvästi erotettu hoitotoimenpiteiden harjoittelusta. Lunan omistajat ovat yhdessä sopineet toimintatavat. Kun on aika suorittaa pakkotoimenpide, Lunalle sanotaan rauhallisesti mutta selkeästi "hoidetaan". Sen jälkeen toinen Lunan omistajista ottaa Lunasta tukevan otteen ja toinen omistajista tuo korvanpuhdistusvälineet ja suorittaa toimenpiteen mahdollisimman nopeasti. Luna saa toimenpiteen jälkeen herkkuluun, mutta Luna ei heti pysty sitä syömään. Hetken päästä Luna noukkii luunsa lattialta, kun stressitasot ovat hieman laskeneet. Nyt Lunalle on selvää, milloin korvat puhdistetaan. Omistajat pysyvät rauhallisina ja toimenpide on nopeasti ohi. Se ei ole kivaa Lunalle, mutta tämä ei olekaan pysyvä toimintatapa.

Tämän ohella omistajat harjoittelevat Lunan kanssa hoitotoimenpiteitä erikseen osallistavasti. He ovat opettaneet Lunan makoilemaan kyljellään. Luna on innoissaan uudesta tempustaan ja siitä saamistaan nameista. Tätä harjoittelua tehdään eri huoneessa kuin kivuliaan korvan pakkohoitamista, jotta nämä kaksi toimintatapaa pysyvät mahdollisimman erillään toisistaan myös Lunan mielessä. Nyt omistajat alkavat pikku hiljaa yhdistää kylkimakuuseen hoitotoimenpiteiden osasia: tassuihin koskemista, turkkiin koskemista, hampaisiin kurkkimista. Toistaiseksi he eivät koske tässä tilanteessa Lunan korviin, koska korvat ovat vielä kipeät. Tähän uuteen taitoon ei haluta millään tavalla yhdistää kipua tai pelkoa.

Omistajat ovat oppineet taitavasti lukemaan Lunan eleitä. Jos Luna nostaa päätään kylkimakuulla, he eivät koske, antavat namin ja odottavat, laskeeko Luna päänsä takaisin alas. Jos laskee, he taas koskettavat hieman Lunan tassua tai turkkia ja antavat namin. Jos Luna nousee kokonaan ylös, he pitävät tauon ja rapsuttelevat hetken.

Lähestytään tavoitteita

Lenkkeily Maxin kanssa on helpottunut huomattavasti. "Katso"-sanasta on tullut Maxin lempisana ja se kääntää innoissaan päänsä kohti omistajaansa tuon sanan kuullessaan. Max on myös huomannut, että aina kun se näkee toisen koiran, omistaja sanoo "katso" ja siitä seuraa herkkä. Max onkin alkanut kääntää itse katsettaan kohti omistajaansa heti, kun huomaa

toisen koiran. Ensimmäisen herkun jälkeen Max vilkaisee välillä taas, missä vastaantulija menee, mutta kääntää sitten katseensa takaisin omistajaansa häntä heiluen. Ihan kaikki ohitustilanteet eivät vielä suju tällä tavalla.

Jos kapealla tiellä vastaan tulee sellainen koira, jota Max pelkää erityisen paljon, Max ei vielä pysty kääntämään päätään pois itse. Omistaja on silloin aktiivinen. Hän osaa lukea Maxia hyvin ja tietää, että nämä tilanteet ovat vielä liian jännittäviä. Omistaja sanoo "katso" heti, kun he näkevät tällaisen koiran tulevan vastaan. Yhdessä Max ja omistaja vaihtavat suuntaa tai siirtyvät kauas syrjään syömään nameja ja odottamaan vastaantulijan menemistä ohi.

Max ja Maxin omistaja nauttivat taas lenkkeilystä. Suurin osa ohituksista menee hyvin ja vaikeat tilanteet he osaavat taitavasti väistää. Kouluttajan vinkkien avulla he ovat myös oppineet ennakoimaan pimeissä kulmissa. Jos Maxin omistaja ei näe kulman tai puskan taakse, hän pyytää "katso"-sanalla varalta Maxin huomion ja syöttää Maxille nameja kulman tai puskan ohituksen ajan. Jos ketään ei tule, hyvä, Max sai silti nameja. Jos toinen koira ilmestyykin yhtäkkiä kulman takaa, Max on valmiiksi omistajan vieressä syömässä.

Ruskan omistajat ovat innostuneet ruokavirikkeiden käyttämisestä. He ovat alkaneet jakaa Ruskan ruoka-annoksen useaan erilliseen ruokavirikkeeseen. Nykyään Ruska saa kuivaruo kansa nuuskumaton lisäksi aktivointileluista ja erilaisista kartonkirasioista, joita Ruska tykkää repiä auki. Ruokailuhetket alkavat sillä, että omistajat menevät keittiöön, alkavat laittaa ruokaa itselleen ja samalla ottavat Ruskan ruoka-annoksen esille. Ruska tietää, että kun omistajien ruuan valmistus alkaa, sekin saa ruokansa. Ruska katsoo hiljaa, kun omistajat täyttävät Ruskan ruokavirikkeet, joiden työstämisessä Ruskalla menee useita kymmeniä minuutteja. Kun Ruska palaa keittiöön tyhjennettyään kaikki ruokavirikkeensä, omistajat sanovat "loppu". Ruska hakee muutamat rapsutukset ja asettuu ruokalevolle.

Ovikellon äänellä on Ruskalle nyt uusi merkitys. Sen lisäksi, että vieraita on tulossa, lattialle ilmestyy sinne tänne herkullisia nameja etsittäväksi! Ruska nuuskuttelee nameja innoissaan samalla, kun omistajat ottavat vieraat sisään. Kun vieraat ovat päässeet sohvalle, Ruska menee heitä häntä vispaten tervehtimään. Omistajan siskonlapsetkin ovat saaneet heittää Ruskalle nameja lattialle. Lasten mielestä se on hauska leikki, eivätkä he enää pelkää Ruskaa, koska Ruska ei enää hypi heitä vasten.

Lunan yksinolot edistyvät hienosti. Luna jää nukkumaan petiinsä, kun omistajat poistuvat talosta. Omistajat voivat tällä hetkellä olla tunnin poissa ja Luna nukkuu koko yksinolon. Pidemmässä yksinoloissa apuna käytetään naapurin pariskuntaa, joka mielellään hoitaa Lunaa. Kouluttaja on edelleen omistajien apuna yksinoharjoitusten edistämisessä. Omistajat ovat oppineet lukemaan Lunan elekieltä ja tietävät jo lepäämisen keskeytymisestä, että harjoitus on parempi keskeyttää.

Kouluttaja on selittänyt heille, ettei tie yksinolo-ongelmien ratkaisuun ole suora ja yksinkertainen. Jokin harjoitus saattaa välillä mennä huonommin kuin edellinen, mutta se ei

tarkoita, että oltaisiin epäonnistuttu. Vaikka välillä tulisi kuoppia matkalla, koko ajan edetään kuitenkin kohti koko työpäivän kestäväää, rauhallista yksinoloa.

Lunan korvatulehdus on hoidettu, korva on terve eikä pakollisia hoitotoimenpiteitä tällä hetkellä ole. Kylkimakuun ja hoitotoimenpiteiden yhdistäminen on edennyt siihen, että omistajat voivat joka päivä leikata Lunalta kaksi kynttä. Luna makoilee rauhallisesti kyljellään ja saa joka kynnen jälkeen nameja. Lunan kynnet pysyvät hyvässä kunnossa, kun omistajat pystyvät leikkaamaan niitä joka päivä vähän. Lunaa ei tarvitse pitää kiinni eikä Luna yritä purra.

Jos Lunaa alkaa jännittää, se nostaa päänsä, jolloin omistaja tietää lopettaa hetkeksi. Tarvittaessa he pitävät tauon ja leikkivät välillä. Lunan omistajat etenevät koiraa kuunnellen ja voivat pian leikata kaikki Lunan kynnet Lunan makoillessa rentona kyljellään. Nameja he eivät aio jättää koskaan pois. He ovat sitä mieltä, että Luna on naminsa ansainnut. Niin pitkän matkan se on tehnyt päästäkseen tähän.

INFOLAATIKKO

Henna Hanhiova

- Käyttäytymisanalyttisen eläinkoulutuksen asiantuntija
- Ammattitutkinnon suorittanut eläintenkouluttaja
- Helppo arki -koirankoulutus vuodesta 2018 (www.helppoarki.fi)
- Erikoistunut ongelmalliseen käyttäytymiseen
- Erityisosaamisena pelokkaat, arat ja aggressiivisesti käyttäytyvät koirat sekä lapsiperheiden koirat